

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İSTANBUL SULTANGAZİ FAHRİ AYGÜN
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

İSTANBUL İLİ SULTANGAZİ İLÇESİNDEKİ
KAYNAŞTIRMA/BÜTÜNLEŞTİRME EĞİTİMİ ÖĞRENCİSİ
VELİLERİNİN KAYNAŞTIRMA/BÜTÜNLEŞTİRME EĞİTİMİNE
YÖNELİK TUTUMLARININ ARAŞTIRILMASI

İSTANBUL,2021

GİRİŞ

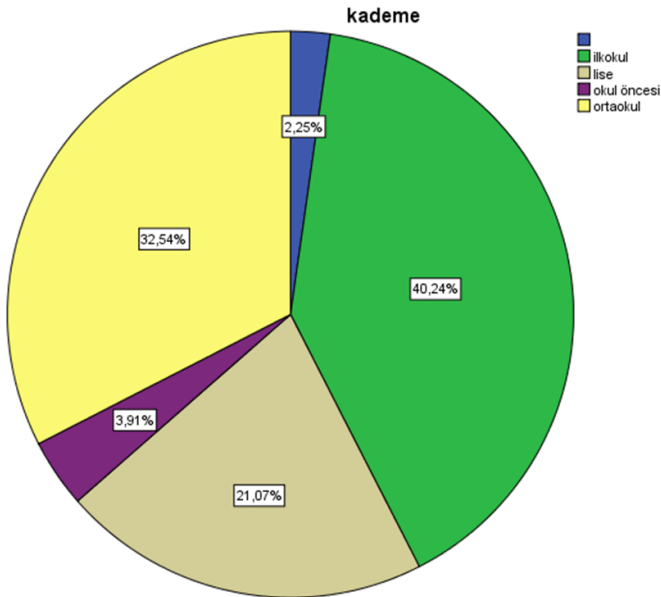
Bu araştırmanın temel amacı kaynaştırma öğrencilerinin velilerinin kaynaştırma eğitime yönelik tutumlarını belirlemektir. Araştırma İstanbul ili, Sultangazi ilçesinde tüm engel grupları ve tüm kademelerde kaynaştırma eğitime devam eden 845 öğrencinin velileriyle gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak Sultangazi Fahri Aygün Rehberlik ve Araştırma Merkezi Özel Eğitim Hizmetleri bölümünün hazırladığı 12 maddelik tutum ölçeği kullanılmıştır. **EK-1**

YÖNTEM

Araştırma 2020 yılının Ocak ayında Sultangazi ilçesinde yapılmıştır. Araştırmada kullanılan tutum ölçeği Sultangazi ilçesindeki okulların rehberlik servislerine gönderilmiş, rehberlik servisleri tarafından velilerin ölçeği yanıtlaması sağlanmıştır. 2020 Şubat ayında doldurulan ölçekler rehberlik servislerinden alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanılmıştır.

BULGULAR

845 kişilik örneklem grubuna tutum ölçeği uygulanmıştır. Örneklem grubunun 40,24%'ü 340 kişi ilkokul öğrenci velisi, 32,54%'ü 275 kişi ortaokul öğrenci velisi, 21,07%'si 178 kişi lise öğrenci velisi ve 3,91'i 33 kişi okul öncesi öğrenci velisidir. Ölçeği uygulayan velilerin 2,25%'i 19 kişi ise herhangi bir kademe bilgisi belirtmemiştir. Ölçekte işaretleme yapılmayan ya da çift işaretlenen maddeler ayrı bir kategoride toplanmıştır.

Araştırmaya katılan velilerin kaynaştırma/bütünleştirme eğitimi hakkındaki görüşleri:

1. “Çocuğumun normal sınıfta, akranlarıyla birlikte eğitim görmesi beni mutlu ediyor.” maddesine 59% tamamen katılıyorum, 28% katılıyorum, 4% kararsızım, 2% katılmıyorum yanıtını vermiştir.
2. “Sınıf arkadaşlarının çocuğuma yönelik davranışları olumludur” maddesine 38% katılıyorum, 32% tamamen katılıyorum, 13% kararsızım, 8% katılmıyorum, 5% hiç katılmıyorum yanıtını vermiştir.
3. “Öğretmenlerin çocuğuma yönelik davranışlarından memnunum” maddesine 51% tamamen katılıyorum, 33% katılıyorum, 5% kararsızım, 3,91% katılmıyorum, 3,43% ise hiç katılmıyorum yanıtını vermiştir.
4. “Çocuğumu okula göndermekte zorlanıyorum” ifadesine 37% hiç katılmadığını, 24% katılmadığını, 16% katıldığını, 11% tamamen katıldığını belirtmiştir.
5. “Okulun fiziksel şartlarının çocuğum için uygun olduğunu düşünüyorum” maddesine 41% katılıyorum, 32% tamamen katılıyorum, 12% kararsızım, 8% katılmıyorum, 4% hiç katılmıyorum yanıtını vermiştir.
6. “Karşılaştığım güçlüklerde okul idaresi yanımda olur.” Maddesine 33% tamamen katılıyorum, 40% tamamen katılıyorum, 12% kararsızım, katılmıyorum ve hiç katılmıyorum diyenlerin oranı 5% ve 4%’tür.
7. “Çocuğumun sınıftaki arkadaşlarıyla olan ilişkilerinden memnunum” maddesine tamamen katılıyorum ve katılıyorum diyenlerin oranı 34% ve 37%, kararsız olduğunu belirten 13%, katılmıyorum diyenler %7, hiç katılmıyorum diyenlerin oranı 5%’tir.
8. “Diğer velilerin bana ve çocuğuma yönelik davranış ve tutumlarından memnunum” oranı ise, tamamen katılıyorum 31%, katılıyorum 41%, kararsızım 13%, katılmıyorum 6,5%, hiç katılmıyorum 3%’tür.
9. “Çocuğumun eğitimiyle ilgili maddi olarak zorlanıyorum” maddesine 24% tamamen katılıyorum, 28% katılıyorum, 7% kararsızım, 20% katılmıyorum, 17% hiç katılmıyorum yanıtını vermiştir.
10. “Çocuğum için hazırlanan Bireyselleştirilmiş Eğitim Planından (BEP) haberim var” maddesine 28% tamamen katılıyorum, 35% katılıyorum, 10% kararsızım, 10% katılmıyorum, 9% hiç katılmıyorum yanıtını vermiştir.
11. “Öğretmenlerin çocuğumun özel gereksinimleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünüyorum” maddesine 35% tamamen katılıyorum, 35% katılıyorum, 15% kararsızım, 5% katılmıyorum, 5% hiç katılmıyorum yanıtını vermiştir.
12. “Çocuğumun gelişimine yardımcı olabilmek için eğitimler almak isterim” maddesine 52% tamamen katılıyorum, 25% katılıyorum, 7% kararsızım, 6% katılmıyorum, 5% hiç katılmıyorum yanıtını vermiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmaya katılan 845 öğrenci velisinin yanıtlarına bakarak şu sonuçlara varabiliriz;

Velilerin en olumlu gördükleri kaynaştırma eğitimi özelliği, çocuklarının normal gelişim gösteren akranlarıyla bir arada eğitim görmesi olduğunu söyleyebiliriz. Velilerin büyük çoğunluğu çocuğunun gelişimi için eğitim almak istediğini belirtmiştir. Farklı engel türleri ve yaş özellikleri dikkate alınarak veli eğitim kitapçıkları hazırlanmalı ve aile eğitimi sürecine ağırlık verilmelidir.

Araştırmaya katılan velilerden, kaynaştırma öğrencilerinin sınıftaki diğer çocuklarla ilişkisinin ve diğer çocukların tutumlarının olumlu olduğunu ifade edenlerin oranı, olumsuz olduğunu düşünenlere göre çok daha fazladır. Ancak yine de kaynaştırma eğitimi, yalnızca kaynaştırılan öğrenci için değil, sınıfta bulunan diğer öğrenciler için de özel gereksinimli bireylerle birlikte yaşama becerisi kazandırılması için bir fırsat olarak görülmeli ve normal eğitime devam eden öğrencilere dönük çalışmalar yapılmalı. (Madde 2 ve 7.)

Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencilerine yönelik tutumlarından ve çocuğun özel gereksinimiyle ilgili bilgi seviyeleri hakkında araştırmaya katılan velilerin büyük çoğunluğu olumlu görüş bildirmiştir.

Sınıftaki diğer öğrencilerin velilerinin kaynaştırma öğrencilerine yönelik davranışlarından genel olarak memnuniyet belirtmiş olsalar da bu oran öğretmen davranışlarına hakkındaki olumlu görüşten daha düşüktür. Kaynaştırma eğitimiyle ilgili diğer velilere dönük bilgilendirici çalışmalar yapılmalıdır.

Okul idaresinin karşılaşılan güçlüklerde yanında olduğunu düşünen velilerin oranı, öğretmen tutumlarına göre daha düşük olsa da 75%'in üzerindedir. Okulun fiziksel şartlarının çocukları için uygun olduğunu düşünenler de benzer oranda çoğunluktadır.

Kaynaştırma öğrencilerinin 4'te 1'inden fazlasının okula gitmek için istekli olmadığını söyleyebiliriz. Bu isteksizliğe sebep olan etkenler tespit edilmeli ve ortadan kaldırılması için çalışmalar yapılmalıdır.

Velilerin büyük çoğunluğunu öğrenci için hazırlanan BEP'ten haberi olduğunu belirtmiştir.

Soru No	İfadeler	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1	Çocuğumun normal sınıfta, yaşlılarıyla birlikte eğitim görmesi beni mutlu ediyor.					
2	Sınıf arkadaşlarının çocuğuma yönelik davranışları olumludur.					
3	Öğretmenlerin çocuğuma yönelik davranışlarından memnunum					
4	Çocuğumun gelişimine yardımcı olabilmek için eğitimler almak isterim					
5	Çocuğumu okula göndermekte zorlanıyorum.					
6	Okulun fiziksel şartlarının çocuğum için uygun olduğunu düşünüyorum					
7	Karşılaştığım güçlüklerde okul idaresi yanımda olur.					
8	Çocuğumun sınıftaki arkadaşlarıyla olan ilişkilerinden memnunum					
9	Diğer velilerin bana ve çocuğuma yönelik davranış ve tutumlarından memnunum..					
10	Çocuğumun eğitimiyle ilgili maddi olarak zorlanıyorum					
11	Çocuğum için hazırlanan Bireyselleştirilmiş Eğitim Planından (BEP) haberim var.					
12	Öğretmenlerin çocuğumun özel gereksinimleriyle ilgili yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünüyorum.					